

patřících společnostem drah soukromých, jsou tedy odkázány na tuto dohodu a vyloučeny z pořadu práva; ale z toho neplyne, že nároky za používání pravidelné nebo vůbec za používání vozidel jiných, než společností zmíněných patřících, na pořad práva náleží, nýbrž leda naopak, ač o tom zde rozhodovati nepřísluší, že úmluvou tou uznány nejsou — min. žel. ve svém cit. vyjádření ze dne 26. ledna 1924 uvádí, že uznání to pominuto vědomě — že tedy aspoň ještě uznány nejsou, a dlužno leda vyčkati, nebudou-li uznány nějakou dohodou další. Právem tedy žalovaný erár brání se, by o nároku žalobkyně proti němu bylo rozhodováno pořadem práva, ježto jde o vzájemné povinnosti všech nástupnických států, o nichž může rozhodnuto býti spravedlivě toliko v souvislosti jedněch s druhými, o všech vzájemně, tedy nějakým společným mezistátním úkonem, zvláště tedy společnou dohodou, neboť neodpovídalo by to spravedlnosti, by toliko jeden stát nucen byl nároky ty vůči druhým súčasněným státům a jich příslušníkům plniti, jemu samému a jeho příslušníkům aby se však stejné spravedlnosti navzájem nedostalo.

II. Tu jde o 15 vozů najatých smlouvou ze dne 21. května 1918 místodržitelstvím v Praze. V dalším zabýval se dovolací soud podrobně výpočtem, kolik ještě žalobkyně může požadovati a dospěl k názoru, že když ani 3 Kč plně zaplacený nejsou, a nárok opravdu zbytkem po právu trvá, nelze než mezitímní rozsudek, jenž nárok uznává, potvrditi a dlužno prvému soudu přenechati, aby o výši konečným rozsudkem uznal.

Čís. 4545.

Srážka vozu s automobilem, vůz předjíždějícím.

Za křižovatku (§ 25 nař. z 29. ledna 1900, čís. 13 z. zák. pro Čechy) jest považovati též místo, kde z hlavní silnice odbočuje cesta jiná, třebaž jen polní, pokud jest jí užíváno povozy.

Jediné nedopatření kočího nezakládá jeho nezdatnost, zakládá ji však i jediná v ě d o m á nedbalost.

(Rozh. ze dne 13. ledna 1925, Rv I 1742/24.)

Auto žalobcovo srazilo se s povozem žalovaného v tom okamžiku, kdy povoz zahýbal z hlavní silnice na polní cestu. Žalobní nárok na náhradu škody uznal procesní soud své stolice důvodem po právu, o d v o l a c í s o u d rozsudek potvrdil. N e j v ý š š í s o u d žalobu zamítl.

D ů v o d y:

Jde o to, zdali to, co bylo zjištěno o chování kočího Emila N-a, ospravedlňuje úsudek odvolacího soudu, že Emila N-a dlužno považovati za nezdatného ku výkonu jeho kočovského zaměstnání. Především dlužno poukázati ku zjištění, že sporná příhoda jest jediným případem

N-ovým, že jinak podle zprávy svého zaměstnavatele ukázal se vždy řádným, spolehlivým a způsobilým kočím, a odvolací soud zcela správně sám připouští, že nedopatření se může přihoditi i zdatné osobě, že však nedopatření nesmí býti ztotožňováno s vědomým pochybením, nebo s opomenutím poznatelného nebezpečství. Vědomá nedbalost by arci podle okolností vylučovala zdatnost osoby, leč tu je rozhodujícím, zdali může býti v tomto případě kladena Emilu N-ovi na vrub vědomá nedbalost, pokud se týče, zdali lze uznati, že zavinil srážku žalobcova auta s povozem. Především dlužno uvážiti, že řidiče auta ani sebe větší nepozornost vozkova nezbavovala povinnosti, by se své strany učinil vše, čím by mohlo býti zabráněno předvídatelnému úrazu a co jest vůbec možno. Podle §u 25 nařízení místodržitele království Českého ze dne 29. ledna 1900, čís. 10.351 čís. 13 z. zák. »v prudkých zatáčkách silničních a na křížovatkách atd. nesmí se autem jezdit rychleji, než jak jde chodec« a »řidič vozu smí teprve pak jeti zase rychleji, má-li přesvědčení, že jest to možným beze všeho nebezpečství.« Tohoto předpisu nižšími soudy při řešení otázky, kdo zavinil srážku, nebylo dháno. ačkoli našly předpisy ty vzdálený ohlas i v posudku znalce, jenž vyslovil mínění, že žalobce viděl N-ův vůz a že mu bylo možno bez těžkosti automobil zastaviti, poněvadž m u s i l z dostatečně velké dálky zpozorovati N-ův úmysl, že chce jeti napříč přes silnici, a také vyslovil, že žalobci bylo možno, aby N-ův vůz přejel z leva. Za křížovatku ve smyslu citovaného nařízení místodržitelského dlužno také považovati místo, na němž z hlavní silnice odbočuje jiná, třebas jenom polní cesta, pokud jí jest používáno povozy, poněvadž, jedou-li povozy po silnici vlevo, musí skřížiti silnici, by se dostaly na cestu, odbočující napravo. Již pouhá existence oné polní cesty ukládala tedy žalobci za povinnost, by se zachoval podle §u 25 cit. nařízení, by v místech těch nejel rychleji, než jak jde chodec. Okolnost, že dával žalobce znamení hukačkou, jest zcela bez významu, neboť neměl práva, by zamezil kočímu N-ovi přejezd ze silnice na polní cestu, nýbrž bylo jeho vlastní povinností, by se přizpůsobil možnosti tohoto přejezdu. Podle zjištění žalobce se zachoval podle §u 25 cit. nař., nýbrž na křížovatce zrychlil jízdu a předjížděl N-ův povoz tak, že mu skřížil přejezd na polní cestu a tak se srazil s jeho povozem. Nelze schváliti právní názor odvolacího soudu, že žalobce neměl příčiny se domnívati, že předjetím ohrozí někoho, a že podle §§ 45 a 46 vládního nařízení ze dne 28. dubna 1910, čís. 81 ř. zák. byl oprávněn podržeti rychlost 30 km, poněvadž, jak se odvolací soud omylně domnívá, na místě nehody není křížovatka. Odvolací soud ukládá povozníkům, aby se vyhýbali automobilům, aby na znamení hukačkou na silnici se zastavovali, by se dívali nejen do předu, nýbrž i do zadu, by pozorovali a respektovali auta, od zadu se jim blížící, ale pro tyto těžké povinnosti povozníků není opory v zákoně. Za tohoto stavu dospěl dovolací soud k závěru, že kočí Emil N. nezavinil srážky, jmenovitě že mu nemůže býti dávána za vinu nějaká nedbalost vědomá, že proto nebylo prokázáno, že žalovaný s hlediska §u 1315 obč. zák. užil nezdatné osoby.